Lietas arhīva Nr. CA-0003-19
ECLI:LV:LAAT:2019:0305.C22033813.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2019.gada 5.martā

Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Inguna Tabore,
tiesnese Alla Šilova,
tiesnesis Ilmārs Stivriņš,
ar sekretāri Kristīni Karpoviču,
piedaloties prasītāju /pers. A/ un /pers. B/ pārstāvei zvērinātai advokātei Verai Lipskai, atbildētājas SIA "Octo B" pārstāvei /pers. C/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ un /pers. B/ prasībā pret SIA "Austrumu Kravu Terminālis" un SIA "Octo B" par nelikumīgi uzbūvētās būves nojaukšanu un maksātnespējīgās SIA "Austrumu Kravu Terminālis" pretprasībā pret /pers. A/ un /pers. B/ par atlīdzības 64 728,24 EUR piedziņu sakarā ar maksātnespējīgās SIA "Austrumu Kravu Terminālis" apelācijas sūdzību par Rēzeknes tiesas 2016.gada 25.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ un /pers. B/ 2013.gada 24.septembrī, vēlāk to papildinot, cēla Ludzas rajona tiesā prasību pret SIA "Austrumu Kravu Terminālis" ar trešo personu AS "Reverta" par nelikumīgi uzbūvētās būves nojaukšanu un pamatojoties uz Satversmes 105.pantu, Civillikuma 969., 865.pantu, 867.panta trešo daļu, 868., 968., 927., 1038., 1039., 1040., 1091.pantu, 2013.gada 30.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 132.punktu, lūdza tiesu: uzlikt par pienākumu atbildētājai nojaukt un novākt uz prasītāju zemes īpašuma "/Nosaukums A/", kadastra numurs /numurs/, kas atrodas /adrese/, uzbūvēto, atbildētājai piederošās būves – stāvlaukuma daļu 614 m^2 platībā; būves daļas nojaukšanu veikt saskaņā ar Būvniecības likuma un 2014.gada 19.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" prasībām; spriedumā noteikt, ja atbildētāja norādītajā termiņā neizpildīs spriedumu, prasītāji ir tiesīgi izpildīt būves daļas 614 m^2 platībā nojaukšanas darbības uz atbildētājas rēķina, piedzenot no tās izdevumus.

Prasītāji norāda, ka ar Latgales apgabaltiesas 2011.gada 25.oktobra spriedumu civillietā Nr.C2203310 uzlikts par pienākumu atbildētājai atjaunot nekustamā īpašuma "/Nosaukums A/" robežzīmi Nr.2 saskaņā ar Ludzas zemesgrāmatu nodaļas /nosaukums/ pagasta zemesgrāmatu nodalījumā /numurs/reģistrēto 2002.gada 30.augusta zemes robežu plānu. Sprieduma izpilde tika nodota zvērinātai tiesu izpildītājai Anitai Briškai, kura veica izpildu darbības un organizēja robežzīmes Nr.2, kas atdala nekustamo īpašumu "/Nosaukums A/", kadastra numurs /numurs/, no nekustamā īpašuma "/Nosaukums B/", kadastra numurs /numurs/, atjaunošanu.

Atjaunojot robežzīmi konstatēts, ka atbildētājai piederošā būve – stāvlaukums daļēji – 614 m^2 platībā atrodas uz prasītājiem piederošā zemes īpašuma "/Nosaukums A/". Mērījumus veica un zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs/ robežu shēmu izgatavoja SIA "Kvintesence" sertificēts mērnieks /pers. E/.

Savu piekrišanu apbūvēt zemi ne prasītāji, ne iepriekšējais īpašnieks /pers. F/, nebija devuši un pušu starpā nav noslēgts nomas vai cita veida līgums par prasītāju zemes nodošanu apbūvei.

Prasītāju ieskatā, viņiem piederošās zemes daļa, kas atrodas aiz robežzīmes Nr.2 ir viņiem atņemta, nav iespējams to izmantot atbilstoši Civillikuma 927.pantam.

Prasītāju īpašuma tiesības ir ne tikai ierobežotas, bet uz daļu no zemes tās ir atņemtas vispār, tādējādi samazināta visa īpašuma vērtība un prasītājiem nodarīti zaudējumi, zemi nav iespējams pārdot. Nekustamā īpašuma nodokli prasītāji maksā par visu zemes platību.

Uzskata, ka nelikumīgo zemes apbūvi likumīgu nepadara arī būves pieņemšana ekspluatācijā, jo tā nevar legalizēt būvniecību uz svešas zemes, ja tāda nebija paredzēta būvprojektā, uz to nebija izdota būvatļauja, būvniecība netika saskaņota ar zemes īpašnieku. Laikā, kad būve nodota ekspluatācijā, vēl notika tiesvedība civillietā Nr.C22033107 un atbildētājai bija zināms, ka zemes robeža nav noteikta.

Norāda, ka konstatējama šāda tiesiskā situācija: 1) atbildētājai bija izdota būvatļauja, būvniecībai uz viņai piederošā zemesgabala "/Nosaukums B/", kadastra numurs /numurs/; 2) atbildētāja būvniecību veica neatbilstoši būvatļaujai un būvprojektam, jo tā daļēji veikta uz svešas zemes; 3) būve pieņemta ekspluatācijā pēc atbildētājas norādītajām ziņām, ka tā uzbūvēta atbilstoši projektam, bet neeksistējot robežzīmei Nr.2; 4) pēc būves pieņemšanas ekspluatācijā ar spēkā stājušos Latgales apgabaltiesas spriedumu konstatēts, ka būvniecība notikusi svešas zemes robežās, proti, 18,64 metri aiz robežzīmes Nr.2.

Ne būvprojektā, ne būvatļaujā nebija paredzēta būvniecības veikšana uz svešas zemes, atbildētāja nav uzskatāma par labticīgu būvētāju.

Prasītāji uzskata, ka uz viņiem piederošās zemes esošā būves daļa nevar kļūt par patstāvīgu īpašuma objektu, tāpat nevar izveidoties arī piespiedu nomas attiecības, jo tam nav neviena normatīvajos aktos paredzētā priekšnoteikuma.

Atbilstoši Civillikuma 867.panta trešajai daļai, nelabticīga persona svešai lietai taisītos derīgos izdevumus šī persona nevar prasīt atlīdzināt, bet var atņemt tos, ja tas viņai izdevīgi un ja to var izdarīt nekaitējot galvenajai lietai.

Konkrētajā gadījumā, uz prasītāju zemes esošo stāvlaukuma būves daļu nevar uzskatīt par zemes derīgu uzlabojumu, bet gan par īpašuma apgrūtinājumu, kas jānovāc no zemes, ņemot vērā apstākli, ka novākšana ne tikai nekaitēs galvenajai lietai, bet to atbrīvos no apgrūtinājuma un uzlabos.

[2] Trešā persona AS "Reverta" iesniedza rakstveida paskaidrojumu par prasību, uzskata to par nepamatotu un noraidāmu.

[3] Atbildētāja MSIA "Austrumu Kravu Terminālis" 2016.gada 18.maijā iesniedza pretprasību pret /pers. A/ un /pers. B/ par atlīdzības 64 728,24 EUR piedziņu par nojaucamās būves daļu.

Uzskata, ka, lai būtu tiesības prasīt atlīdzību par strīdus būves daļu ir nepieciešams konstatēt Civillikuma 970.pantā minētos priekšnoteikumus:

1) būve uzbūvēta uz prasītāju zemes; 2) zemi zem būves pieprasa zemes īpašnieks; 3) atbildētāja būvi uzcēlusi aiz atvainojamas maldības; 4) atlīdzības apmēru.

Tas, vai būves daļa ir uzbūvēta uz prasītāju zemes, tiks pierādīts tikai ar spēkā stājušos tiesas spriedumu konkrētajā civillietā.

Prasības iespējamās apmierināšanas gadījumā atbildētājai ir tiesības saņemt atlīdzību par sev piederošo būves daļu, kuru prasītāji uzskata par nojaucamu.

Prasītāji ar celto prasību ir pieprasījuši zem būves esošo zemi, jo prasītāju ieskatā uz šo brīdi būve ir daļēji uzbūvēta uz prasītājiem piederošās zemes.

Atbildētājai piederošā būve uzbūvēta Latvijas Republikas normatīvo aktu noteiktajā kārtībā, saņemtas visas nepieciešamās atļaujas būves celtniecībai, kā arī visas atbildētājai piederošās būves nodotas ekspluatācijā.

Atlīdzības apmērs aprēķināms proporcionāli no atbildētājas piederošo nekustamo īpašumu kompleksa, kura sastāvā atrodas strīdus būves daļa. Šis nekustamo īpašumu komplekss būvēts kā vienots un savstarpēji nedalāms ēku un būvju komplekss ar saimnieciskās darbības mērķi – smago transportlīdzekļu, kas šķērso Latvijas Republikas/ Krievijas Federācijas robežu, auto stāvlaukums, administratīvā ēka, sabiedriskās apkalpošanas ēka, muitas/akcīzes nodokļu noliktavas ēka, pierobežas punktā. Atlīdzības apmērs tādēļ aprēķināms no būvju kompleksa, kas atrodas uz savstarpēji saistītiem nekustamajiem īpašumiem: nekustamo īpašumu "/Nosaukums B/", /adrese/, kadastra /numurs/un "/Nosaukums C/", /adrese/, kadastra /numurs/.

Atlīdzība par nojaucamo būves daļu aprēķināma proporcionāli minēto nekustamo īpašumu vērtībai un lielumam. Īpašuma tirgus vērtība saskaņā ar 2013.gada 16.septembra ēku novērtējumu, ir 1 547 000 EUR. Tā kā šo nekustamo īpašumu kopējā platība ir 14660 m^2, bet prasītāju norādītā nojaucamās būves daļas platība ir 614 m^2, tad no prasītājiem piedzenamās atlīdzības summa ir šāda: 1 547 000/ (14660 / 614) = 1 547 000/ 23,88 = 64 728,24 EUR.

[4] Prasītāji iesniedza tiesā rakstveida paskaidrojumu par pretprasību un lūdz pretprasību noraidīt.

Atbildētāja nav labticīga būvētāja un nav uzcēlusi būvi aiz atvainojamas maldības, tāpēc atbildētājai nav tiesību lūgt atlīdzību.

Tās nelabticība pierādīta ar likumīgā spēkā stājušos spriedumu civillietā Nr.C22033107, kurā atzīts, ka divus zemes īpašumus atdalošā robežzīme Nr.2 iznīcināta būvniecības darbu gaitā, atbildētājai uzlikt par pienākumu atjaunot minēto robežzīmi.

Stāvlaukuma būvniecības laikā notika tiesvedība civillietā Nr.C22033107. Neņemot vērā prasītāju iebildumus, ka tieši būvdarbu rezultātā iznīcinātas abus zemes īpašumus atdalošās robežzīmes, ka viņi nav atļāvuši būvniecību savā īpašumā, Būvniecības darbi tika turpināti un būve nodota ekspluatācijā.

Atbildētājas tiesiskajai paļāvībai, ka būvniecība notiek viņai piederošā zemes īpašuma robežās, nebija faktiskā un juridiskā pamatojuma. Būvprojekts un būvatļauja nav pamats būvniecības veikšanai uz svešas zemes, bet būves nodošana ekspluatācijā tādos apstākļos nevar radīt tiesisko paļāvību par būvniecības likumību.

Nav pamatots pretprasības apgalvojums, ka prasītāji pieprasījuši zemi zem būves, jo viņu īpašuma tiesības uz apbūvētās zemes daļu nav jāpierāda. Prasītājiem piederošās zemes daļa 614 m^2 platībā ir prettiesiski apbūvēta, ko pierāda spēkā stājies tiesas spriedums, kā arī zvērinātas tiesu izpildītājas Anitas Briškas paziņojums par sprieduma izpildi.

[5] Trešā persona AS "Reverta" iesniedza paskaidrojumu par atbildētājas pretprasību, norādot, ka pretprasība ir pamatota un apmierināma.

[6] Ar Rēzeknes tiesas 2016.gada 25.oktobra spriedumu prasība apmierināta pilnīgi, pretprasība noraidīta.

Tiesa maksātnespējīgai SIA "Austrumu Kravu Terminālis" uzlika par pienākumu ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā no tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, nojaukt un novākt uz /pers. A/ un /pers. B/ zemes īpašuma "/Nosaukums A/" uzbūvēto, atbildētājai piederošās būves – stāvlaukuma - daļu 614 m^2 platībā; būves daļas nojaukšanu veicot saskaņā ar Būvniecības likuma un Ministru kabineta noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" prasībām.

Tiesa noteica, ka sprieduma neizpildes gadījumā, /pers. A/ un /pers. B/ ir tiesīgi būves daļas 614 m^2 platībā nojaukšanu un novākšanu veikt uz atbildētājas rēķina, pēc tam piedzenot no tās nepieciešamos izdevumus.

No maksātnespējīgās SIA "Austrumu Kravu Terminālis" /pers. A/ labā tiesa piedzina tiesas izdevumus 78,26 EUR un ar lietas vešanu saistītos izdevumus 300 EUR, kopā 378,26 EUR, valsts labā piedzina ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 36,72 EUR.

Sprieduma pamatots ar šādiem motīviem.

Strīds par robežām starp pusēm ir izšķirts ar 2011.gada 25.oktobra Latgales apgabaltiesas spēkā stājušos tiesas spriedumu lietā Nr.C22033107, kura izpildes rezultātā konstatējams, ka atbildētājai piederošā būve daļēji uzbūvēta uz prasītājiem piederošās zemes 614 m^2 platībā, ko atbildētāja pēc būtības neapstrīd, bet iesniegtā pretprasība par atlīdzības piedziņu sakarā ar uz svešas zemes uzceltas būves daļas nojaukšanu apliecina, ka atbildētāja šādu faktu pieļauj.

Nav pamata atzīt, ka atbildētāja apbūvēja prasītāju zemi aiz atvainojamas maldības. Atbildētāja kā darbu pasūtītāja ir atbildīga par būvniecības norisi un normatīvo aktu prasībām, tostarp, neaizskarot citu personu likumiskās tiesības..

Tiesa secināja, ka atbildētāja, ceļot pretprasību un to pamatojot tikai ar Civillikuma 970.pantu, to paplašināti interpretējot, kļūdās savās tiesībās.

Prasītāju īpašuma tiesības uz attiecīgo zemes gabalu un attiecīgā platībā ir nostiprinātas zemesgrāmatā, tādēļ īpašuma tiesības uz prasītāju apbūvētās zemes daļu viņiem nav jāpierāda, nav jāpieprasa atzīt tās tiesas ceļā.

Prasītāju aktīvā rīcība, iebildumi par būvniecību uz viņu zemes, civillietas Nr.C22033107 tiesvedība, radīja apstākļus, ka šaubām par būvniecības tiesiskumu lietā apstrīdētājā daļā vajadzēja rasties un šīs šaubas varēja kliedēt, būvniecības gaitā pārbaudot strīdus robežzīmju sakritību.

Tiesa atzina par pamatotu prasītāju viedokli, ka uz viņu zemes esošā atbildētājai piederošās būves daļa nevar kļūt par patstāvīgu īpašuma objektu, tādēļ nevar izveidoties arī piespiedu nomas attiecības.

Atbildētājas uzbūvētais stāvlaukums ir vienota nedalāma būve, kura izvietota uz diviem zemes īpašumiem. Uz prasītājiem piederošās zemes esošās būves daļa nevar kļūt par patstāvīgu īpašuma objektu, šādu zemes apbūvi nevar atzīt par likumīgu, atbildētāja pret prasītāju zemes apbūvi nav labticīgs būvētājs, kas atvainojami maldījies. Tiesa secināja, ka uz prasītāju zemes esošās būves - stāvlaukuma daļu nevar atzīt par prasītāju zemes derīgu uzlabojumu Civillikuma 867.panta trešās daļas izpratnē, tādēļ uz prasītājiem piederošās zemes uzceltā atbildētājai piederošās būves – stāvlaukuma daļa ir nojaucama un novācama, un tas uzliekams par pienākumu atbildētājai.

[7] Atbildētāja maksātnespējīgā SIA "Austrumu Kravu Terminālis" iesniedza apelācijas sūdzību par Rēzeknes tiesas spriedumu, norādot, ka spriedumu kā nepamatotu pārsūdz pilnā apjomā, lūdz noraidīt prasību par nelikumīgi uzbūvētās būves nojaukšanu un apmierināt pretprasību, piedzenot atlīdzību.

Pirmās instances tiesa nav pietiekami izvērtējusi lietas faktiskos apstākļus, iesniegtos pierādījumus kopsakarā ar pušu sniegtajiem paskaidrojumiem.

Civillietā Nr.C22033107 /pers. J/ un /pers. B/ cēla identisku prasību pret atbildētāju par īpašuma tiesību traucējuma novēršanu, robežzīmju un servitūta ceļa atjaunošanu, un šī prasība ar 2011.gada 25.oktobra Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas spriedumu, kas stājies likumīgā spēkā, apmierināta daļēji. Tas nozīmē, ka tika izskatīts jautājums par pienākumu uzlikšanu atbildētājai, ne vēlāk kā viena mēneša laikā no tiesas sprieduma

stāšanās likumīgā spēkā, novērst nekustamā īpašuma "/Nosaukums A/" aizskāruma - īpašuma daļas 350 m^2 platībā patvaļīgu un nelikumīgu apbūvēšanu, atbrīvojot prasītāju īpašumu no nelikumīgās būvniecības objekta.

Šajā lietā mainījies tikai viens no prasītājiem, kas nevar būt pamats atkārtoti celt prasību par nelikumīgas būves atbrīvošanu. Pirmās instances tiesa, pārkāpjot Civilprocesa likuma 225.pantu, ir skatījusi pēc būtības jautājumu tajā pašā strīdā starp tām pašām pusēm, par ko pieņemts nolēmums.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka nekustama īpašuma "/Nosaukums B/" apbūve notika atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tā notika uz nekustamā īpašuma "/Nosaukums B/" zemes, saskaņā ar būvvaldes izdoto būvatļauju, vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu un detālplānojumu. Veicot būvniecību, neviens neapstrīdēja būvatļaujas izsniegšanu nekustamajam īpašumam "/Nosaukums B/", prasītāji pašvaldībā neapstrīdēja teritorijas plānojumu un detālplānojumu.

Atbildētāja nepiekrīt tiesas secinājumam, ka atbildētāja nav apbūvējusi prasītāju zemi aiz atvainojamas maldības. Tā būvniecības darbus veica atbilstoši projektam un tikai būvniecības procesā tika uzsākts strīds ar nekustamā īpašuma "/Nosaukums A/" īpašniekiem par robežzīmes Nr.2 iznīcināšanu. Tiesvedības laikā nekustamā īpašuma "/Nosaukums B/" kravu terminālja būvniecība tika pabeigta, ēkas nodotas ekspluatācijā, tādēļ nav pamatots apgalvojums par atbildētājas darbību pretēji labai ticībai un atvainojamai maldībai.

[8] Trešā persona AS "Reverta" iesniedza paskaidrojumu par atbildētājas apelācijas sūdzību, to uzskata par pamatotu un apmierināmu.

[9] Prasītāji iesniedza rakstveida paskaidrojumu par maksātnespējīgās SIA "Austrumu Kravu Termināls" apelācijas sūdzību, to pilnīgi neatzīst, lūdz apmierināt prasību.

Spriedums, uz kuru atsaucas apelācijas sūdzības iesniedzēja nav taisīts strīdā starp tām pašam pusēm un par to pašu priekšmetu, un uz tā paša pamata, tādēļ tiesvedība nav jāizbeidz.

/pers. J/ un /pers. B/ civillietā Nr.C22033107 lūdza uzlikt par pienākumu atbildētājai novērst nekustamā īpašuma "/Nosaukums A/" aizskārumu – īpašuma daļas 350 m^2 platībā patvaļīgu un nelikumīgu apbūvēšanu, atbrīvojot īpašumu no nelikumīgās būvniecības objekta. Savukārt šajā civillietā /pers. A/ un /pers. B/ lūdz nojaukt un novākt no viņu zemes īpašuma atbildētājai piederošo būves – stāvlaukuma – daļu 614 m^2 platībā. Minētajās civillietās ir atšķirīgs prasības priekšmets. Tikai pēc robežzīmes Nr.2 piespiedu atjaunošanas bija iespējams noteikt prasītājiem piederošo apbūvētās zemes platību un atrašanās vietu.

Abās civillietās ir atšķirīgs prasības pamats un apstākļi, uz kuriem prasība pamatota. Šajā civillietā prasījuma aktīvais pamats ir prasītāju īpašuma tiesības uz zemi, kuru aizņem citai personai piederošas būves daļa, kuru prasītāji lūdz nojaukt.

Prasītāji nepiekrīt apelācijas sūdzības norādei, ka būvniecība notikusi atbilstoši normatīvajiem aktiem, būvatļaujai un būvprojektam. Neviens no šiem dokumentiem neparedzēja būvniecību ārpus atbildētājas nekustamā īpašuma "/Nosaukums B/" robežām, tādēļ nebija pamata tos apstrīdēt.

[10] Ar Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 19.aprīļa lēmumu SIA "Octo B" pielaista lietā kā atbildētāja, jo atbildētāja maksātnespējīgā SIA "Austrumu Kravu Termināls" tiesas prāvas laikā 2016.gada 8.novembrī noslēdza pirkuma līgumu un nekustamo īpašumu "/Nosaukums B/" atsavināja SIA "Octo B", kas 2016.gada 24.novembrī īpašuma tiesības zemesgrāmatā nostiprināja uz sava vārda (lietas 2.sējuma 49.-51.lapa).

[11] Ar 2017.gada 3.maija Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas lēmumu izbeigts maksātnespējīgās SIA "Austrumu Kravu Termināls maksātnespējas process, un tā likvidēta. (lietas 2.sējuma 71.lapa).

[12] Ar Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2018.gada 15.februāra lēmumu maksātnespējīgā SIA "Austrumu Kravu Termināls" civillietā aizstāta ar SIA "Octo B" (lietas 2.sējuma 81.lapa).

[13] Tiesas sēdē atbildētāja SIA "Octo B" pilnvarotā pārstāve /pers. C/ uzturēja lietā iesniegto apelācijas sūdzību, norāda, ka celto prasību neatzīst, pretprasību uztur.

[14] Tiesas sēdē prasītāju /pers. A/ un /pers. B/ pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Vera Lipska prasību uzturēja pēc prasībā norādītiem motīviem, pretprasību lūdza noraidīt.

[15] Trešā persona likvidējamā AS "Reverta" iesniedza lūgumu izskatīt lietu bez pārstāvja klātbūtnes. Tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas nolēma lietu izskatīt bez pārstāvja klātbūtnes, jo lietas dalībniekam par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots likumā noteiktajā kārtībā (lietas 2.sējuma 91.lapa), ko apstiprina lietā saņemtais iesniegums, un lūgums ir apmierināms.

Motīvu daļa

[16] Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija, ņemot vērā lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, uzskata, ka celtā prasība un pretprasība ir noraidāmas.

Saskaņā ar zemesgrāmatu nodalījuma /numurs/norakstu, nekustamais īpašums "/Nosukums A/" ar kadastra numuru /numurs/ reģistrēts zemesgrāmatā 2005.gada 15.martā, ar zemes gabala platību 0,3 ha.

Prasītājai /pers. B/ īpašuma tiesības reģistrētas zemesgrāmatā uz ½ domājamo daļu īpašuma 2006.gada 22.novembrī, pamatojoties uz 2006.gada 15.novembrī noslēgto pirkuma līgumu ar /pers. K/. Prasītājs /pers. A/ īpašuma tiesības zemesgrāmatā uz ½ domājamo daļu īpašuma reģistrēja 2012.gada 29.decembrī, pamatojoties uz /datums/dāvinājuma līgumu ar /pers. J/.

Izpildot Latgales apgabaltiesas 2011.gada 25.oktobra spriedumu lietā Nr.C22033107, kas uzlika par pienākumu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Austrumu Kravu termināls" atjaunot /pers. J/ un /pers. B/ nekustama īpašuma "/Nosukums A/" robežzīmi Nr.2, saskaņā ar Ludzas zemesgrāmatu nodaļas /nosaukums/ pagasta zemesgrāmatu nodalījumā /numurs/, reģistrēto 2002.gada 30.augusta zemes robežu plānu, zvērināta tiesu izpildītāja Anita Briška 2013.gada 14.jūnijā sastādīja aktu, ka robežzīme atjaunota. Aktam pievienotas 5 bildes (lietas 1.sējuma 12.-15.lapa).

No 2013.gada 14.augusta mērnieka /pers. E/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs/robežu shēmas redzams, ka zemes daļa 614 m^2 ir iezīmēta (lietas 1.sējuma 16.lapa), un kā norāda prasītāji, tā ir strīdus zemes platība, ko aizņem atbildētājai piederošās būves.

Saskaņā ar zemesgrāmatu nodalījuma /numurs/norakstu nekustamais īpašums "/Nosaukums B/" ar kadastra numuru /numurs/, sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs/ platība 0,06 ha, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs/ platība 12 ha un astoņām būvēm. Nekustamais īpašums reģistrēts uz atbildētājas SIA "Octo B" vārda 2016.gada 24.novembrī, pamatojoties uz 2016.gada 8.novembra pirkuma līgumu ar maksātnespējīgo sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Austrumu Kravu Termināls" (lietas 2.sējuma 34., 40.lapa).

Prasībā norādīts, ka atjaunojot nekustama īpašuma "/Nosaukums A/" robežzīmi Nr.2, saskaņā ar 2011.gada 25.oktobra Latgales apgabaltiesas spriedumu, konstatēts, ka atbildētājai piederoša būve – asfaltēts stāvlaukums daļēji – 614 m^2 platībā atrodas uz prasītājiem piederošā zemes īpašuma "/Nosaukums A/". Respektīvi, būvniecības rezultātā nekustamais īpašums "/Nosaukums B/" ir "pagājis uz priekšu" nekustamajā īpašumā "/Nosaukums A/".

Prasītāji norāda, ka savu piekrišanu apbūvēt zemi nav devuši, tāpat tādu piekrišanu nav devis arī iepriekšējais īpašnieks /pers. F/. Tāpēc zeme prasītājiem ir atņemta un viņi nevar realizēt Civillikuma 927.un 1038.pantā noteiktās tiesībās, kas noteic, ka īpašniekam ir tiesība valdīt, lietot un rīkoties ar lietu.

Prasītāji vēlas, lai atbildētāja nojauc un novāc no viņu zemes īpašuma "/Nosaukums A/" uzbūvēto un atbildētājai piederošo būvi – stāvlaukuma daļu

614 m^2 platībā.

Civillikuma 927.pants noteic, ka īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu, t.i., tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumu, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību.

Īpašums ir subjektīva lietu tiesība jeb konkrētai personai piederoša tieša un ekskluzīva tiesiskā vara pār lietu un, turklāt, vispilnīgākā un visaptverošākā lietu tiesība, kādu pazīst tiesību sistēma. (sk. *Kaspars Balodis. Ievads civiltiesībās. Apgāds Zvaigzne ABC,2007,121.lpp.*)

Civillikuma 1039.pantā paredzētas īpašnieka tiesības aizliegt citiem ietekmēt viņa lietu, kā arī to lietot vai izmantot, kaut arī viņam pašam no tam nerastos nekāds zaudējums.

Atbilstoši šai normai īpašnieks ir tiesīgs aizliegt jebkurai trešai personai ietekmēt viņa lietu un šajā nolūkā izlietot tā saukto negatoro prasību (*actio negatoria*). Negatorās prasības mērķis ir novērst pastāvošu īpašuma aizskārumu, kā arī nepieļaut draudošu tā aizskārumu, bet tās priekšnoteikums ir jebkāds tiešs vai netiešs prettiesisks aizskārums, kas var izrietēt gan no citas personas rīcības, gan arī no citai personai piederošas lietas (*Andris Grūtups. Erlends Kalniņš. Civillikuma komentāri. Trešā daļa. Lietu tiesības. Īpašums. Otrais papildinātais izdevums. Tiesu nama aģentūra, Rīga, 2002., 182.-183., 185.lpp.*).

Tātad prasītāji ir izlietojuši savu subjektīvo civilo tiesību vērsties pret personu, kurai piederošā lietā (īpašums) prasītāju ieskatā, rada viņiem īpašuma aizskārumu.

Prasības priekšmets ir nevis atbildētājai izvirzītais prasījums, bet gan tas, uz ko šis prasījums ir vērsts, un konkrētajā gadījumā, prasījums nojaukt būves - asfaltētā stāvlaukuma daļu, ir prasītāju izvēlētais veids viņa īpašuma aizskāruma novēršanai.

Atbildētāja norāda sekojošus iebildumus pret celto prasību, ka tai piederošās būves uzbūvētas Latvijas Republikas normatīvo aktu noteiktajā kārtībā, saņemtas visas nepieciešamās atļaujas būvniecībai, būves ir nodotas ekspluatācijā un ierakstītas zemesgrāmatā. Savukārt prasības apmierināšanas gadījumā atbildētāja pretprasībā lūdz atlīdzību par nojaucamās būves daļu, pēc Civillikuma 970.panta noteikumiem.

Atlīdzība par nojaucamo būves daļu aprēķināma proporcionāli minēto nekustamo īpašumu vērtībai un lielumam. Īpašuma tirgus vērtība saskaņā ar 2013.gada 16.septembra ēku novērtējumu, ir 1 547 000 EUR. Prasītāju norādītā nojaucamās būves daļas platība ir 614 m^2, tad no prasītājiem piedzenamās atlīdzības summa ir šāda: 1 547 000/ (14660 / 614) = 1 547 000/ 23,88 = 64 728,24 EUR (lietas 1.sējuma 195.-204.lapa).

Civillietu tiesas kolēģija norāda, ka lietu tiesības atbilstoši Civillikuma 927.pantam ir absolūtas tiesības un tās ir spēkā pret jebkuru trešo personu. Tāpēc šādu tiesību pastāvēšana un saturs darāms zināms trešajām personām. Šajā ziņa attiecībā uz nekustamajiem īpašumiem lietu tiesību publicitāti nodrošina zemesgrāmatas (Civillikuma 994.panta pirmā daļa). Tādejādi īpašuma tiesības nostiprinājums zemesgrāmatā leģitimē attiecīgo personu kā īpašnieku, kurš tiesīgs rīkoties ar lietu. Zemesgrāmatu likuma 1.pants noteic, ka zemesgrāmatās ieraksta nekustamus īpašumus un nostiprina ar tiem saistības tiesības. Zemesgrāmatas ir visiem pieejamas, un to ierakstiem ir publiska ticamība. Savukārt Civillikuma 993.panta otrā daļa noteic, ka zemesgrāmatās jāieraksta nevien katrs nekustama īpašuma atsavinājums, bet arī vispār katra tā īpašnieka maiņa.

No minētajām tiesību normām izriet zemesgrāmatu publiskās ticamības princips, kas ir vērsts uz trešo personu aizsardzību, piemēram, personai iegādājoties nekustamo īpašumu, jābūt pārliecībai par iegūto tiesību patiesumu, stabilitāti, neapstrīdamību un prioritāti.

Saskaņā ar Rēzeknes tiesas zemesgrāmatu nodalījuma Nr.100000168836 norakstu, nekustamais īpašums "/Nosaukums A/", uz kuru prasītājiem /pers. A/ un /pers. B/ tagad katram nostiprinātas īpašuma tiesības uz ½ domājamo daļu, /datums/reģistrēts zemesgrāmatā platībā 0,3 ha, un pēc zemesgrāmatu datiem sākotnējais īpašnieks bija /pers. T/, kad arī notika Austrumu kravu termināla būvniecība. Zemesgrāmatas dati liecina, ka 2015.gada 18.martā nekustama īpašums tika uzdāvināts, notika īpašnieku maiņa.

No lietas materiāliem redzams, ka pamatojoties uz Ludzas rajona padomes būvvaldes /datums/uzdevumu SIA "Agroprojekts" 2004.gadā izstrādāja būvprojektu "/nosaukums/", /adrese/"/Nosaukums B/", un būvdarbi uzsākti saskaņā ar akceptēto būvprojektu, un izdoto būvatļauju.

Valsts un pašvaldības iestādes, sākotnēji vēl 2007.gada 28.augustā Valsts būvinspekcija (atbildes vēstulē /pers. A/, lietas 1.sējuma 22.lapa), 2007.gada 23.novembrī Ludzas rajona padome (vēstulē Ludzas rajona tiesai, lietas 1.sējuma 30.lapa), 2007.gada 27.novembrī Valsts būvinspekcija (vēstulē Ludzas rajona tiesai, lietas 1.sējums 31.lapa) norāda, ka būvdarbi uzsākti saskaņā ar /datums/ akceptētu būvprojektu un 2007.gada 26.februārī izdotu būvatļauju. Pārbaudes laikā nav konstatētas atkāpes no akceptēta būvprojekta attiecībā uz kravas terminālā izvietojumu zemes gabalā.

Būvniecības valsts kontroles birojs, pārbaudot Kravu termināla būvniecības atbilstību normatīvo aktu prasībām, 2017.gada 3.martā sastādīja pārbaudes aktu (lietas 2.sējuma 42.-46.lapa), kurā norādīts, ka objekts "/nosaukums/" nodots ekspluatācijā ar Ludzas rajona padomes:

- 19.06.2008. aktu par kravu termināla 1.būvniecības kārtas 1.posma "/nosaukums/" pieņemšanu ekspluatācijā,
- 30.12.2008.aktu par kravu termināla 1.būvniecības kārtas 2.posma "/nosaukums/" pieņemšanu ekspluatācijā.

Saskaņā ar minētajiem aktiem par pieņemšanu ekspluatācijā, būve atbilst būvprojektam, ko izstrādāja SIA "Agroprojekts" un ko akceptēja Ludzas rajona padomes būvvalde. Akta secinājumos norādīts, ka būtiskas atkāpes no būvprojekta, izbūvējot asfaltētā laukuma ziemeļrietumu daļu, nav konstatētas.

Pārbaudes aktā norādīts, ka asfaltēts laukums pieņemts ekspluatācijā ar 19.06.2008.aktu, kurā norādīts, ka tiek pieņemtas būves, kas atrodas tikai uz zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 68960060113.

Respektīvi, SIA "Austrumu kravu terminālis" ar akceptētu būvprojektu veica būvniecību zemes īpašumā "/Nosaukums B/", jo zemes gabali, tās īpašumā bija jau no 2003.gada 27.maija. Pamats būvju pievienošanai un ierakstīšanai zemesgrāmatā ir sekojošs: 2008.gada 19.jūnija akts par ēku pieņemšanu ekspluatācijā, 2008.gada 30.decembra akts par ēku pieņemšanu ekspluatācijā (Zemesgrāmatu nodalījuma /numurs/II daļas 1.iedaļa par īpašumu "/Nosaukums B/, ieraksti 3.3 un 4.1.).

Civillikuma 968.panta noteikumi, kas nosaka, ka uz zemes uzcelta un cieši ar to savienota ēka atzīstama par tās daļu, atteicas uz jebkāda veida arhitektoniskiem, tehniskiem vai konstruktīviem virszemes, pazemes vai zemūdens stacionāriem darījumiem (būvēm), kas cieši un ilgstoši ir savienoti ar zemes gabalu, piem., dzīvojamā māja, šķūnis, tilts, dambis, asfaltēts laukums, aka tunelis, cauruļvadu trase utt. (Būvniecības likuma 1.p.3.pkt.)

Ciešs savienojums ar zemes gabalu nozīmē to, ka attiecīgo būvi nav iespējams atdalīt no zemes gabala, šo būvi nebojājot vai neietekmējot tās būtību, vai arī tās atdalīšana saistīta ar nesamērīgiem izdevumiem (*Andris Grūtups. Erlends Kalniņš. Civillikuma komentāri. Trešā daļa. Lietu tiesības. Īpašums. Otrais papildinātais izdevums. Tiesu nama aģentūra, Rīga, 2002., 73.lpp.*).

Tādejādi atbildētājas uzbūvētais asfaltēts stāvlaukums ir vienota nedalāma būve, kas cieši saistīta ar zemes gabalu, kura faktiski ir izvietota uz diviem zemes īpašumiem, uz prasītājiem piederošās zemes atrodas šīs būves daļa.

Prasībā norādīts, ka savu piekrišanu apbūvēt zemi prasītāji nav devuši, un tādu piekrišanu nav devis arī iepriekšējais nekustama īpašuma īpašnieks /pers. F/.

Civillikuma 1039.panta izpratnē, ar ko pamatota prasība par nelikumīgu būvju nojaukšanu, tad īpašuma aizskārumam ir jābūt prettiesīgam, t.i. tādam, kuru neattaisno kāds tiesisks pamats.

Savukārt atbildētāja ierunā pret prasību norāda, ka atbildētājam piederošā būve uzbūvēta normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, saņemot visas

nepieciešamās atļaujas būves celtniecībai, kā arī vēlāk visas atbildētājam piederošās būves nodotas ekspluatācijā, un ierakstītas zemesgrāmatā.

Tādejādi tiesai ir jāizvērtē atbildētāja ierunas pamatotību.

No lietas materiāliem Civillietu tiesas kolēģija konstatē sekojošo, ka nekustamajā īpašumā "/Nosaukums B/" notika kravu termināla "/nosaukums/" būvniecība, konkrēti, stāvlaukumu kravu terminālim izbūve un citu būvju celtniecība. Būvniecības pasūtītājs bija SIA "Austrumu Kravu terminālis". Būvdarbi uzsākti saskaņā ar akceptētu /datums/ būvprojektu un 2007.gada 26.feburārī izdotu būvatļauju (lietas 1.sējuma 22., 30., 31.lapa). Kravu termināla būvniecība nozīmēja lauksaimniecības zemes transformāciju uz apbūves zemi, tāpēc arī projektēšanas laikā ar blakus esošo zemes gabala īpašniekiem (tai skaitā ar zemes gabala "/Nosaukums A/" īpašnieku /pers. U/) bija panākta rakstiska vienošanās par lauksaimniecības zemju transformāciju projektējamā kravu terminālā teritorijā. Minētais saskaņojums ir uz būvprojekta, un /pers U/piekritis transformācijai un ierosinātāja SIA "Austrumu Kravu terminālis" pieteikumu parakstījis (sk.2011.gada 25.oktobra Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas spriedumā Nr. C22033107 konstatēto). Valsts būvinspekcija vairākkārt ir veikusi pārbaudi būvniecības procesā objektā un nav konstatējusi atkāpes no akceptētā būvprojekta attiecībā uz kravas terminālā izvietojumu zemes gabalā.

Hronoloģiski arī nekustamā īpašuma "/Nosaukums A/" īpašnieks /pers. T/ (apstiprinājies mantojuma tiesībās uz /pers U/ mantojumu), kas 2005.gada 18.martā saskaņā ar dāvinājuma līgumu nekustama īpašuma uzdāvināja /pers. J/ un /pers. K/, katram ½ domājamo daļu, bija piekritis SIA "Austrumu Kravu terminālis" darbībai – kravu termināla būvniecībai. Ludzas rajona padome 2007.gada 23.novembra vēstulē (lietas 1.sējuma 30.lapa), analizējot kravu termināla būvniecības gaitu no 2003.gada 24.septembra, jautājumā par projekta saskaņošanu, norāda, ka būvvaldē atkārtota saskaņošana nav nepieciešama, jo to ir veicis zemes īpašnieks /pers. U/.

Apelācijas instances tiesa norāda, ka tiesvedībā civillietā Nr.C22033107, ar ko pamato prasību par nelikumīgi uzbūvētās būves nojaukšanu, tad prasītājas /pers. B/, nekustama īpašuma ½ domājamās daļas "/Nosaukums A/" īpašniece no 2006.gada 22.novembra un /pers. J/ nekustama īpašuma ½ domājamās daļas "/Nosaukums A/" īpašniece no 2005.gada 29.marta strīdējās ar SIA "Austrumu Kravu terminālis" tikai par robežzīmes Nr.2 un servitūtu ceļa atjaunošanu, un tiesvedībā viņas atteicās no prasījumiem par nekustama īpašuma "/Nosaukums A/" aizskārumu un īpašuma daļas apbūvi (lietas 1.sējuma 33.-38.lapa).

Asfaltētais laukums ir pieņemts ekspluatācijā ar 2008.gada 19.jūnija aktu, kurā norādīts, ka tiek pieņemtas būves, kas atrodas tikai uz zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs/, Būvniecības valsts kontroles biroja 2017.gada 3.marta pārbaudes aktā norādītais (lietas 2.sējuma 43.lapa). Secīgi, pamats būvju pievienošanai zemesgrāmatā ir arī 2008.gada 19.jūnija akts par ēku pieņemšanu ekspluatācijā.

Civillietu tiesas kolēģija secina, ka tādejādi ir pamatoti atbildētājas iebildumi lietā, ka būves ir uzbūvētas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, saņemot nepieciešamās atļaujas būves celtniecībai, nodotas ekspluatācijā un ierakstītas zemesgrāmatā. Tāpēc nav pamata atzīt, ka ir noticis prasītāju īpašuma "/Nosaukums A/" prettiesisks aizskārums, jo nepamatoti ir norādīts prasībā, ka atbildētāja būvniecību veikusi neatbilstoši būvatļaujai un būvprojektam, un būves pieņemtas ekspluatācijā tikai pēc atbildētājas norādītajam ziņām. Tiesai nav pamata lietā atzīt, ka būves uzceltas nelikumīgi.

Valsts būvinspekcija, vairākkārt pārbaudot būvobjekta "/nosaukums/" atbilstību normatīvo aktu prasībām un akceptētajam projektam, nekonstatēja atkāpes no akceptētā būvprojekta attiecībā uz kravas termināla izvietojumu zemes gabalā. Arī Būvniecības valsts kontroles birojs, pārbaudot būves atbilstību normatīvo aktu prasībām, 2017.gada 3.marta pārbaudes aktā secināja, ka būtiskas atkāpes no būvprojekta, izbūvējot asfaltēto laukumu nav konstatētas.

Pārbaudes aktā secināts, ka saskaņā ar būvprojektu uz zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs/ nebija plānots būvēt asfaltēto laukumu un tā uzbēruma malu ar grāvi, arī Ludzas novada būvvaldes 2014.gada 14.augusta un 2014.gada 11.aprīļa vēstulēs prasītājiem sniedz informāciju, ka īpašuma "/Nosaukums A/" radīto bojājumu iemesls varētu būt, ka blakus esošajā īpašumā "/Nosaukums B/" uzbūvēta transportlīdzekļa stāvlaukuma lietus ūdens novadīšanas sistēma uzbūvēta ar neatbilstošu ūdens savākšanas spēju, tāpēc ūdens apjoms lietusgāžu laikā ar visām sanesām nokļūst īpašumā "/Nosaukums A/" (lietas 1.sējuma 78.,81.-87.lapa).

Būves ierakstītas zemesgrāmatā uz SIA "Austrumu Kravu terminālis" vārda un ar zemes gabalu cieši savienotas būves sastāvdaļas vienlaikus ir arī attiecīgā zemes gabala sastāvdaļas, tādējādi, arī asfaltētais laukums kļuva par būves sastāvdaļu Civillikuma 968.panta izpratnē.

Pēc būves pieņemšanas un ierakstīšanas zemesgrāmatā uz SIA "Austrumu Kravu terminālis" vārda 2010.gada 8.decembrī, ar 2011.gada 25.oktobra Latgales apgabaltiesas spriedumu, izskatīts strīds par robežām, starp tā brīža nekustama īpašuma "/Nosaukums A/" īpašniekiem /pers. J/ un /pers. B/, un SIA "Austrumu Kravu terminālis", un spriedumā uzlikts par pienākumu SIA "Austrumu Kravu terminālis" atjaunot nekustama īpašuma "/Nosaukums A/" robežzīmi Nr.2, saskaņā ar Ludzas zemesgrāmatu nodaļas /nosaukums/ pagasta zemesgrāmatu nodalījumā /numurs/, reģistrēto 2002.gada 30.augusta zemes robežu plānu.

Pēc robežzīmes Nr.2 atjaunošanas, ko apstiprina 2013.gada 14.jūnija zvērinātas tiesu izpildītājas akts, 2016.gada 20.janvārī zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu /numurs/"/Nosaukums A/", /adrese/ sastādīts zemes robežu plāns, un noteikta platība 0,3079 ha. Zemesgrāmatas nodalījumā /numurs/zemes īpašumam "/Nosaukums A/" grozīts ieraksts un noteikta zemes platība 0,3079 ha (lietas 1.sējuma 189.-193.lapa).

Platību, kuru uz prasītāju piederošā zemes gabala aizņem atbildētājai piederošās būves, prasītāji pamato ar 2013.gada 14.augusta robežu shēmu zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu /numurs/, kurā iezīmēta platība 614 m^2 (lietas 1.sējums 16.lapa).

Civillietu tiesas kolēģija norāda, ka prasītāji nepamatoti atsaucas uz 2011.gada 25.oktobra Latgales apgabaltiesas spriedumu lietā Nr.C22033107, jautājumā, ka ar spēkā stājušos tiesas spriedumu ir konstatēts, ka būvniecība notikusi uz svešas zemes, un ir nelikumīgi izbūvētas būves, jo civillietas tiesvedībā īpašniekiem bija strīds par robežām, t.s., prasība par robežu pārbaudīšanu.

Nepamatots un noraidāms ir apelācijas sūdzībā izteiktais viedoklis, ka pirmās instances tiesa ir izskatījusi pēc būtības jautājumu starp tām pašām pusēm par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata par ko bija tiesvedība jau citā lietā Nr.C22033107.

Attiecībā uz Civillikuma 969.panta piemērošanu strīda izšķiršanai par ko norādīts prasības pieteikumā apelācijas instances tiesa norāda sekojošo. Civillikuma 969.panta noteikumi piemērojami ļaunticīgam ēkas cēlājam, t.i. personai, kura uzcēlusi ēku uz svešas zemes gabala, zinot, ka viņai nav tiesību veikt šādus būvdarbus (*Andris Grūtups. Erlends Kalniņš. Civillikuma komentāri. Trešā daļa. Lietu tiesības. Īpašums. Otrais papildinātais izdevums. Tiesu nama aģentūra, Rīga, 2002., 85.lpp.*).

Taču atbildētājas būvniecību attaisno tiesiskais pamats, ka tai bija tiesības veikt šādus būvdarbus, tāpēc /pers. A/ un /pers. B/ prasība par nelikumīgi uzbūvētas būves – stāvlaukumu daļas 614 m^2 nojaukšanu ir nepamatota un noraidāma.

Civillietu tiesas kolēģija nepiekrīt pirmās instances tiesas spriedumā izdarītiem secinājumiem, jautājumā, ka prasītāju zeme apbūvēta nelikumīgi, ka atbildētājai ņemot vērā prasītāju rīcību un iebildumus vajadzēja būt šaubām par būvniecības tiesiskumu, kas bija par iemeslu prasības apmierināšanai. Vienlaicīgi tiesa atzina, ka atbildētājas uzbūvētais stāvlaukums ir vienota nedalāma būve kravu termināla teritorijā, bet daļu būves atzina par uzbūvētu nelikumīgi un nojaucamu.

Pretprasībā norādīts, ka prasības iespējamās apmierināšanas gadījumā atbildētājam pastāv iespējas saņemt atlīdzību par sev piederošās būves daļu, kuru prasītāji lūdz nojaukt. Savukārt apelācijas sūdzībā izteikts lūgums prasību noraidīt un pretprasību apmierināt. Apelācijas instances tiesā atbildētāja pārstāve neatzina prasību un norādīja, ka pēc būtības SIA "Octo B" ir vēlme veikt kadastrālās uzmērīšanas darbus, bet darbi ir pārtraukti

saskaņā ar sertificētas mērnieka darba pārtraukšanas aktu, un atbildētāja neatzīst faktu par nelikumīgi uzbūvētām būvēm.

Civillikuma 970.panta noteikumi, ar ko pamatota pretprasība, piemērojami labticīgam ēkas cēlējam, kad no viņa pieprasa šo zemi tās īpašnieks (sk. *Jānis Rozenfelds Lietu tiesības, 2000.,103.lapa*.).

Minētajā lietā zemes īpašnieki cēla prasību par nelikumīgi uzbūvētās būves nojaukšanu, kas ir noraidīta, tāpēc pretprasības apmierināšanai nav pamata.

Ņemot vērā, ka prasība un pretprasība ir pilnīgi noraidītas, saskaņā ar Civilprocesa likuma 39., 42.pantu no prasītājiem un atbildētājas valsts labā ir piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš.

No lietas materiāliem redzams, ka lietā aprēķināti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi pirmās instances tiesā 43,83 EUR (lietas 1.sējuma 2.lapa) un apelācijas instances tiesā 5,33 EUR (lietas 2.sējuma 2.lapa), kopā 49,16 EUR.

Ievērojot to, ka prasītājs /pers. A/ jau ceļot prasību samaksāja pirmās instances tiesā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,11 EUR (5 LVL) (lietas 1.sējuma 4.lapa), no prasītāja /pers. A/ valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš 9,28 EUR (16,39-7,11), no prasītājas /pers. B/ valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 16,39 EUR, un no SIA "Octo B" valsts labā piedzenami 16,39 EUR.

Civilprocesa likuma 204.[1] pants noteic, ka tiesa, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu vai par tiesāšanās izdevumu piedziņu, nosaka termiņu, kas nevar būt garāks par desmit dienām, sprieduma labprātīgai izpildei.

Līdz ar to prasītājiem un atbildētājai nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš par naudas summu piedziņu - 10 dienas, sākot no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.-434.pantu, 454., 204.[1]pantu Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija,

nosprieda

noraidīt pilnīgi /pers. A/ un /pers. B/ prasības pieteikumu par nelikumīgi uzbūvētās būves nojaukšanu.

Noraidīt pilnīgi SIA "Octo B" pretprasību pret /pers. A/ un /pers. B/ par atlīdzības 64 728,24 EUR piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,28 EUR.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 16,39 EUR.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Octo B", reģistrācijas Nr.40103204765, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 16,39 EUR.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ieskaitāmi Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr.90001672316, kontā LV51TREL2190458019000, maksājuma dokumentā norādot: saņēmēja iestāde – Valsts kase, kods: TRELLV22, iemaksas mērķis – 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi un dati lietas identificēšanai.

Noteikt /pers. A/, /pers. B/, SIA "Octo B" termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Latgales apgabaltiesā un samaksājot drošības naudu 300 EUR kontā – saņēmējs: Latvijas Republikas Augstākā tiesa, reģistrācijas Nr.90000068892, saņēmēja banka: Valsts kase, kods 39 TRELLV22, konta Nr.LV83TREL8280010000000, ekonomiskās klasifikācijas kods: F22010010, norādot personas vai juridiskās personas datus.

Spriedums sastādīts 2019.gada 8.martā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.Tabore

Tiesnese A.Šilova

Tiesnesis I.Stivriņš